Česko

Frankfurtský knižní veletrh
Čestný host 2026

Pátrání po zmizelých

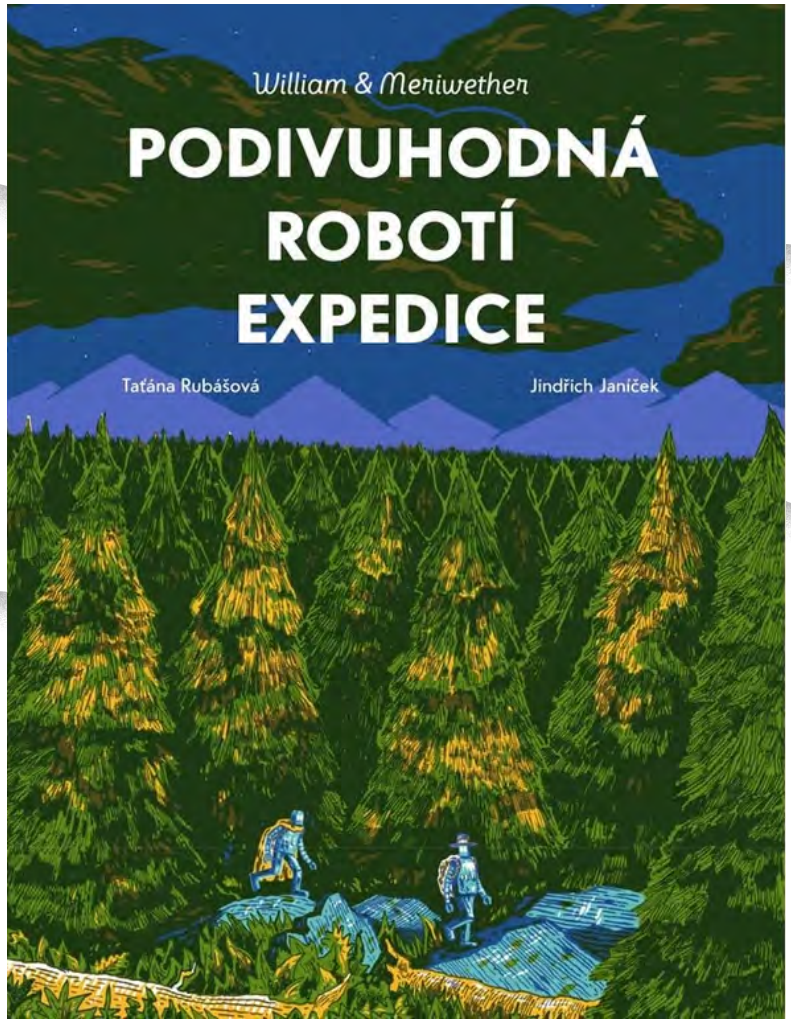

Metodický materiál
pro práci s knihou
na 2. stupni ZŠ

Tento materiál byl připraven v rámci projektu Czechia 2026 – čestné hostování ČR na Frankfurtském knižním veletrhu.
www.czechia2026.com
Metodické listy pro 2. stupeň základních škol zpracovalo Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského.

Autorka
Edita Vaníčková Makosová, NPMK

Redakce
Eva Čechová

Kniha
RUBÁŠOVÁ, Taťána a JANÍČEK, Jindřich. *Podivuhodná robotí expedice*. Praha: Labyrint, 2016. ISBN 978-80-87260-83-8.

Téma
komiks, sci-fi pro děti, přátelství, jinakost

Anotace programu
čtenářská a literární dílna s textem a ilustrací

Cílová skupina
6.–8. třída

Časová dotace
90 minut

Základní gramotnost
Čtenářská a pisatelská

Vzdělávací oblasti
Český jazyk a literatura, Výchova k občanství, Člověk a příroda

Klíčové kompetence
Kompetence komunikační

Průřezová témata
Společnost pro všechny

Úprava pro handicapy

Potřebné pomůcky
tabule, flipchart, kopie ilustrací, drobné předměty denní potřeby (bližší specifikace v osnově programu)

Klíčová slova
příběhy o robotech; příběhy z vesmíru; expedice; humor; pro čtenáře od 10 let; sci-fi komiksy; publikace pro děti

Anotace knihy

Komiksově pojatá kniha určená dětem i dospělým, kteří milují humor, dobrodružství a sci-fi. Lidská populace dávno neexistuje a roboti o ní nemají ani tušení. Přesto se nenápadně vydávají v jejích stopách. Vysílají dva cestovatele, Williama a Meriwethera, aby zmapovali zdroje a prozkoumali nová území. Začíná tak fantastická výprava napříč teritoriem, kde se kdysi nacházely Spojené státy. Objevitelé procházejí četnými zkouškami, vodou, horami i lesem a všechny pozůstatky lidského osídlení si vysvětlují tragikomicky špatně.

Osnova programu

Evokace

Lektor představí knihu, nikoliv celý název, obálka je zakrytá, obalená v jednobarevném papíře. Žáci dostanou informaci, že název knihy má tři slova. První slovo je PODIVUHODNÁ, druhé slovo je tajné, vyjádřené jen počtem písmen ------ (6 písmen), třetí slovo je EXPEDICE. Žáci mají uhodnout prostřední slovo. Hádají všichni, tipují jednotlivá písmena. Lektor maluje na tabuli „šibenici" za každé nesprávné písmeno. Úkol není jednoduchý, žáci obvykle neuhodnou. Lektor nabídne, že přečte úryvek z textu, zda to žákům nepomůže. Čte postupně text ze strany 12, 13, 14, postřehy dětí zapisuje na tabuli. Ve chvíli, kdy žáci odhalí slovo ROBOTÍ, lektor odtajní obálku a představí hlavní hrdiny.

Uvědomění

Lektor děti rozdělí do skupin 3–4 a každé skupině rozdá fotokopii obrázku ze stran 24 a 25 se zakrytou legendou. Legendu – seznam vzorků dostane každá skupina bez pořadí, rozstříhanou na jednotlivé položky. Úkolem skupiny je rozhodnout, která položka legendy patří ke kterému předmětu vyobrazenému za obrázku. Cílem je uvědomění si, že odbornou vědeckou terminologií z oboru přírodních věd můžeme popsat i všední předměty denní potřeby. Následná aktivita: lektor představí žákům předměty (např. klíč, jablko, papírový kapesník, kolíček, šišku...) a skupina má za úkol popsat předměty „očima robotů", tedy použít odbornou terminologii se kterou se seznámila v hodinách přírodovědy, fyziky a chemie. Aktivita: Lektor na stůl připraví obrázky a texty na oddělených hromádkách (použije části, kde je ilustrace doplněna textem ve spodní části od s. 12 do s. 41. Je třeba minimálně tolik obrázků a textů, kolik je skupin. Každá skupina si nejdříve vybere obrázek, který ji zaujme a následně má za úkol analyzovat texty a rozhodnout, který z textů obsahem souhlasí s ilustrací. Další aktivitou je vytvoření časové osy ze všech obrázků na zemi, či dlouhém stole, jde o hromadnou činnost všech skupin. Kontrolu, zda výsledek odpovídá knize, necháváme otevřenou. Cílem je vytvořit u žáků touhu knihu si půjčit a přečíst.

Reflexe

Během seznamování s textem ilustracemi žáci navstřebají, že mimo hlavní linky příběhu můžeme vypozorovat i problém sžívání se obou hlavních hrdinů, kteří jsou každý jinak vybaven a jejich rozdílné silné a slabé stránky tvoří komplikaci v komunikaci a spolupráci. S žáky během reflexe probereme, zda si všimli nějakého vývoje ve vztahu, jakého... Zamýšlíme se, zda v rámci jejich skupiny/třídy můžeme vysledovat, zda silné stránky jednotlivce přináší skupině prospěch. Žáci každý samostatně popíší sami sebe, jako roboty, použijí terminologii z textu (robustní hardware, silnější software). O své sebehodnocení se mohou podělit s ostatními, ale jako dobrovolná aktivita. V rámci společné diskuse zkusíme předvídat, jak se kniha bude vyvíjet dál. Poslední otázka je, zda je kniha zaujala a mají chuť si příběh dočíst.

Cíle lekce

1. Vzbudit s žáků zájem o četbu knihy, případně o další díly z třídílné série.
2. Analýza textu a porovnávání obrazového a slovesného sdělení obsahu s cílem hodnotit shody.
3. Žák hodnotí a oceňuje hodnoty jinakosti jednotlivce, zamýšlí se nad svou rolí ve skupině.